

BISKOP MARTIN MODÉUS GER UT NY BÖNBOK:

Vi behöver bönen perspektiv

Det har funnits tillfällen i mitt liv när jag försökt att leva utan medveten bön. Bönen har känts tom och urvattnad. Jag har fastnat i bilder av hur bönen borde vara, bilder som inte gått att förverkliga. Jag vet att jag inte är ensam om att ha upplevt det så.

Vid några tillfällen har jag då klivit tillbaka och väntat på att längtan ska komma åter. Det har den alltid gjort. Bönen vilar ju på Guds initiativ, inte mitt.

Men under bönepauserna har jag märkt att frånvaron av bön förändrar mina perspektiv. Frånvaron av bön får medvetenheten om Guds kärlek att sjunka undan. Den skapar en illusion att världen går att leva och förstå sekulärt.

VISST GÅR det att leva ett liv med till exempel produktion och konsumtion som meningsbärare, men, om inte annat, så inser man förr eller senare att det inte håller att dö på.

När jag återvänder till bönen ser jag att de sekulära perspektiven inte räcker, och jag förstår också att det är i mitt eget intresse att hålla bönen medveten för att se att tillvaron innehåller fler dimensioner.

Bönen är alltså inte bara en konsekvens av min tro. Den är i minst lika hög grad en källa till min tro. Det är lätt att tänka att först kommer tron, sedan bönen. En hel del tyder på att det är tvärtom.

FÖR ATT förstå tillvaron och världen behöver jag olika perspektiv. Jag behöver se alla de svårbegripliga saker som händer från olika håll. Därför följer jag nyheter och samtalar med folk som jag inte håller med. Det är väl så de flesta försöker göra.

På samma sätt är bön viktig för att få perspektiv på livet, världen och vardagen. Det jag då gör är att försöka ta med mig mer och mer av livet in i bönen och att ta med bönen mer och mer in i livet.

Jag är medveten om att det är lite galet att säga så, för bönen är ju redan mitt i livet, genom andningen. Egentligen handlar det alltså om att göra mig själv med-

veten om det som redan är, att göra det lite tydligare och lite synligare, lyssna efter det som redan finns mer än att försöka uppfinna något nytt.

Bönen ger mig helt enkelt perspektiv på livet, för när jag ber över livet så sätter jag in livet i ett större sammanhang. Det finns ett specifikt bönen perspektiv på livet som jag inte kommer åt på annat sätt än just genom bönen.

Vi skapar inte våra bilder av livet. Vi tar emot dem – och sedan gör bilderna något med oss. Bönen är ett sätt att öppna sig för Guds bilder av livet, att utsätta sig för Guds perspektiv. Så sätter jag mina egna bilder på spel.

OM JAG tar flyktingsituationen i världen med mig in i bönen, till exempel, så händer något med mina perspektiv. Givetvis sker olika saker i olika personer när vi ber, men något händer, om vi är ärliga i vår bön. Om jag ber för en människa som är min "motståndare" så händer något i vår relation. Om jag tar min tacksamhet med mig till Gud så händer något med den.

Precis som vi aldrig kan förutse vad som händer när vi samtalar förtroligt med någon som vi litar på så vet vi inte vad som händer när vi ber över något. Då talar vi förtroligt med Gud, den som vi allra mest kan lita på, som ger oss andningen och livet.

Bön är alltså inte ofarligt, det förändrar. Man kan göra teologi av det och säga att Gud verkar i mina tankar. Kanske är det så – alltid eller ibland eller sällan. Men oavsett detta så händer ändå något när jag stannar upp inför något som är viktigt och gör mig medveten om att Gud finns mitt i detta med sin helande kärlek.

ATT DET blir så beror nog på bönen nära koppling till relationer. När jag ber för något så utsätter jag mig – i god bemärkelse – för en närkontakt med andra. Ofta är det nog människor som finns i våra böner, och när jag ber för människor så hamnar jag på något sätt i en särskild relation till dem.

Bönen är viktig för att få perspektiv på livet, världen och vardagen – lika viktig som att följa nyheter eller tala med vänner och bekanta. Det skriver biskop Martin Modéus i sin bok *Finna bönen som redan finns* som kommer ut den här veckan.

FOTO: ZANDRA ERIKSHED

Det går man inte opåverkad ifrån, till och med när jag ber för människor som jag inte ens träffat.

Att sätta in något i bönen sammanhang blir som att lära sig att se. När jag tackar Gud för en vacker ros så sätter jag in den i Guds sammanhang, och doften av rosen "talar" Guds språk till mig. När jag ber för min medmänniska blir hon synlig för mig, med sin glädje och sin sorg. Jag kan också bli varse att hon har en plats vid Jesu sida. Och jag blir i bönen inbjuden till att göra som Paulus sa: *Gläd er med dem som gläder sig och grät med dem som gråter* (Rom 12:15). Då öppnar jag mig för att jag faktiskt själv är en del av Guds bönesvar.

ATT "LÄRA" sig att be är att uppleva att flödet också går i motsatta riktningen: att åsynen av rosen eller människan väcker min bön. Bönen är en övning i att se med tacksamhetens ögon, med hoppets ögon, med förlåtelsens ögon – tro, hopp, kärlek (1 Kor 13:13). Förundran och medkänsla går hand i hand.

Här finns förstas ett val. Inte nödvändigtvis ett val att tro eller att inte tro, men ett val att stanna upp och att öppna sig för vad som finns att se, att ställa sig på den punkt där bedjandet och sökandet är samma sak. Vi behöver inte stiga åt sidan för att be, för bönen hör hemma mitt i det vi gör.

ATT STANNA upp i livet tillsammans med den Gud som ber i vår andning hjälper oss att se tydligare hur världen egentligen ser ut. Det handlar både om att se Guds kärlek och om att höra ropet från skapelsens nöd. Vi lär på ett djupare sätt känna både det rop på hjälp som hörs i skapelsen och befrielsen som Gud vill räcka. På kyrkans gamla språk skulle man kunna säga att bön på detta sätt leder både till lag och evangelium.

Effata, öppna dig! säger Jesus i en evangelieberättelse (Mark 7:3–37): Öppna det stängda och slutna. Ett antal ord av Jesus och berättelser om hans under handlingar om just detta, om hur Jesus ger syn till blinda, hörsel till döva och får stumma att tala, för att använ-

da den tidens uttryckssätt. Han öppnar sinnen för att se, förstå och kommunicera med omvärlden.

Kanske har vi en annan form av stumhet, dövhet och blindhet i dag, där vår kultur har stängt våra sinnen för upplevelsen av Gud. På människors beskrivningar verkar det ibland bara vara det sjätte sinnet som upplever Gud i dag. Men precis som mannen i berättelsen vill jag gå till Gud med min längtan efter att se klarare. Jag behöver bönen perspektiv.

Det finns också ett större perspektiv att utforska. Genom våra böner påminner vi varandra om att vi har evigheten som vår horisont. Gudsrikets perspektiv är inte bara nästa nyår, vårt livs eller vår generations slut eller ens vår civilisations slut.

Horisonten för vår verklighetsuppfattning är inte förbrukningstänkande utan beständighet, och när till och med beständigheten ger vika så är det himlen som är horisonten.

MARTIN MODÉUS